

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

06 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Anatolie Țurcan, Elena Cobzac, Iurie Diaconu și Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Lepădatu Tatiana în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Bodiu Eugeniu xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.04.2015 - 12.05.2016;

Instanța de apel: 07.06.2016 - 23.09.2016;

Instanța de recurs: 11.11.2016 - 11.04.2017;

Instanța de apel: 29.05.2017 - 24.10.2017;

Instanța de recurs: 05.01.2018 - 06.03.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Rezina din 12 mai 2016, Bodiu Eugeniu a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.151 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat și condamnat în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale.

Ațiunea civilă înaintată de partea vătămată Cracea Sevastian privind încasarea prejudiciului material și moral, a fost respinsă.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Polevicov Gheorghe, însă în privința acestuia hotărârile judecătorești cu recurs ordinar nu se contestă.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, la 21 decembrie 2014, aproximativ la orele 20.30 - 21.00, Bodiu Eugeniu împreună cu Polevicov Gheorghe, aflându-se în fața sediului gimnaziului din sat. Pripiceni-Răzești r-nul Rezina, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și tulburând liniștea cetățenilor, manifestând obrăznicie deosebită, fără motive întemeiate, în prezența mai multor persoane au inițiat un conflict, în timpul căruia i-au agreat pe cet. Gobjila Nikon și Guzun Ion, deteriorându-le îmbrăcămintea și aplicându-le lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului.

2.1. De către organul de urmărire penală Bodiu Eugeniu a fost învinuit

pentru faptul, că în aceeași zi și în aceeași perioadă de timp, continuându-și acțiunile infracționale, i-a aplicat de la spate lui Cracea Sevastian o lovitură puternică în cap, în rezultatul căreia, ultimul, pierzându-și cunoștința a căzut jos, astfel, fiindu-i cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea achitării inculpatului de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Bodiu Eugeniu să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal, la 6 ani închisoare, în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, iar conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă 7 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, prima instanță a dat apreciere incorectă probelor administrate în cauza dată. În opinia procurorului, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal a fost dovedită prin declarațiile părților vătămate Cracea Sevastian și Cracea Valeriu, prin raportul de expertiză medico-legală nr.46 D din 02.02.2015, cât și prin declarațiile expertului medic-legist Railean Sergiu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2016, apelul declarat de procuror a fost respins ca tardiv.

Pentru a pronunța soluția, instanța de apel a constatat că, apelul declarat de către procuror a fost depus peste termenul legal prevăzut de art.402 Cod de procedură penală, adică după expirarea termenului de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că, procurorul Stavinschi Olesea a participat la examinarea cauzei în prima instanță, fiind prezent și la pronunțarea integrală a sentinței (f.d.211 vol. I), copia căreia i-a fost înmănată la data de 12 mai 2016, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d.242 vol. I), însă procurorul a declarat apel la data de 30 mai 2016 și nici în apelul formulat, nici în cadrul ședinței instanței de apel, nu a invocat motive întemeiate de întârziere a declarării apelului, cât și nu a solicitat repunerea acestuia în termen.

5. Procurorul, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând motive similare celor din de apel, precum și faptul că, instanța neîntemeiat a respins apelul ca depus peste termen, fără a ține cont de prevederile art.231 alin.(3) Cod de procedură penală.

6. Partea vătămată Cracea Valeriu a depus referință asupra recursului declarat, solicitând admiterea acestuia, considerând că hotărârile judecătorești sunt neîntemeiate.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 aprilie 2017, a fost admis recursul, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că, la 12 mai 2016

Judecătoria Rezina a pronunțat sentința integrală și în aceeași zi a fost înmănată copia de pe sentința motivată părții vătămate Cracea Valeriu, procurorului și apărătorului Mustea Maria, fapt confirmat prin recipisa anexată (f.d.242, vol. I).

La data de 30 mai 2016 procurorul a declarat apel (f.d.245, vol. I), care potrivit deciziei instanței de apel a fost respins ca depus peste termenul legal prevăzut de art.402 alin.(1) Cod de procedură penală.

În acest sens, instanța de recurs a concluzionat că, instanța de apel urma să verifice dacă termenul depunerii cererii de apel de către procuror se încadrează în prevederile art.231 alin.(3) Cod de procedură penală, deoarece la moment era evident faptul, că procurorul considera apelul său depus în termen, din care motiv nu a solicitat repunerea în termen cu invocarea unor motive care ar determinat întârzierea declarării apelului.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, a fost admis apelul, casată sentința, în privința lui Bodiug Eugeniu, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bodiug Eugeniu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal, la 5 ani 6 luni închisoare.

Totodată, lui Bodiug Eugeniu recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa 1 an închisoare.

Potrivit art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă, în partea prejudiciului material a fost admisă în principiu urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Au fost admise pretențiile lui Cracea Sevastian către Bodiug Eugeniu privind încasarea prejudiciului moral, fiind dispusă încasarea de la Bodiug Eugeniu în beneficiul lui Cracea Sevastian a sumei de 40 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest sentința a fost menținută.

8.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constata în fapt că, la 21 decembrie 2014, aproximativ la orele 20.30-21.00 Bodiug Eugeniu, împreună cu Polevicov Gheorghe, aflându-se în fața sediului gimnaziului din s. Pripiceni-Răzești r-nul Rezina, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și tulburând liniștea cetățenilor, manifestând obrăznicie deosebită, fără motive întemeiate, în prezența mai multor persoane au inițiat un conflict, în timpul căruia i-au agreat pe cet. Gabjila Nikon și Guzun Ion, deteriorându-le îmbrăcămintea și aplicându-le lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului.

Tot în acea zi și perioadă de timp, continuând acțiunile sale infracționale, Bodiug Eugeniu i-a aplicat, de la spate, lui Cracea Sevastian o lovitură puternică în cap, în rezultat la ce ultimul, pierzându-și cunoștința, a căzut jos, prin ce i-a cauzat acestuia leziuni corporale grave, periculoase pentru viață.

8.2. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, vinovăția inculpatului atât în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, cât și în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, se

dovedește conform probatoriului invocat, prezentat spre cercetare de partea acuzării în procesul de judecată, și anume prin: declarațiile părților vătămate Cracea Sevastian, Cracea Valeriu, Gobjila Nikon și Guzun Ion; martorilor Găugaș Andrian, Cristofovici Nicolai; martorului minor Marchitan Timofei; expertului medico-legist Railean Sergiu; anunțul telefonic efectuat de Guzun Ion (f.d.6 vol. I); cererile părților vătămate Guzun Ion și Cracea Sevastian (f.d.7-8 vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr.36 D din 26.01.2015 (f.d.31 vol. I); cererea cet. Cracea Sevastian din 21 decembrie 2014; raportul de expertiză medico-legală nr.46 D din 02.02.2015.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic declarațiile expertului medic-legist Railean Sergiu, deoarece acesta a făcut doar presupuneri, folosind expresii incerte: „posibil”, „putea”, „cel mai probabil”, mai mult, acest expert nu a întocmit raportul de expertiză medico-legală, nu cunoaște circumstanțele cauzei, a făcut cunoștință cu raportul de expertiză înainte de audiere, dând răspuns la întrebări numai pe marginea acestui raport.

Versiunea inculpatului precum că, Cracea Sevastian a căzut jos lovindu-se de bordură cu capul, se combate prin declarațiile părții vătămate Cracea Sevastian care a menționat că, *mai întâi a simțit o lovitură puternică la cap, apoi a căzut jos și și-a pierdut cunoștința*, declarații care se completează cu declarațiile părții vătămate Cracea Valeriu care a comunicat instanței că *l-a văzut personal pe Bodiu Eugeniu care i-a aplicat o lovitură de la spate fratelui său Cracea Sevastian, după care acesta a căzut jos și și-a pierdut cunoștința*.

8.3. Cu trimitere la prevederile art.art.61, 75 Cod penal, instanța de apel a ajuns la concluzia că, în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, stabilindu-i în baza art.151 alin.(1) Cod penal, pedeapsa 5 ani 6 luni închisoare.

Totodată, instanța de apel, a apreciat că, pedeapsa aplicată lui Bodiu Eugeniu în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, de către prima instanță, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta săvârșită, urmările produse și atitudinea inculpatului până la săvârșirea infracțiunii și după săvârșirea acesteia, din care motiv i-a stabilit inculpatului pedeapsa 1 an închisoare.

Potrivit art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, instanța de apel a stabilit lui Bodiu Eugeniu pedeapsa definitivă 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

8.4. În latura civilă, în partea încasării daunei materiale, instanța de apel cu trimitere la prevederile art.225 alin.(3) Cod de procedură penală, a indicat că, de către partea vătămată nu a fost prezentate probe incontestabile pentru stabilirea cuantumului concret a prejudiciului material, în ce mărime anume, nefiind posibilă stabilirea sumei fără amânarea judecarea cauzei, din care motiv a considerat oportun a admite în principiu acțiunea civilă în ce privește încasarea daunei materiale, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Totodată, cu trimitere la prevederile art.1398 Cod civil, instanța de apel a menționat că, în ședința de judecată a fost dovedit că, Bodiu Eugeniu se face

vinovat de provocarea lui Cracea Sevastian a vătămărilor corporale grave pentru viață, infracțiune prevăzută de art.151 alin.(1) Cod penal, prin care a prejudiciat partea vătămată Cracea Sevastian.

Astfel, instanța de apel constatând raportul direct de cauzalitate între activitatea infracțională descrisă și prejudiciul nepatrimonial suportat de partea vătămată, a dispus încasarea de la Bodi Eugeniu a sumei de 40 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, care se exprimă prin faptul că partea vătămată Cracea Sevastian a suportat suferințe morale și dureri fizice, cauzate prin infracțiune.

9. Lepădatu Tatiana în numele inculpatului, în temeiul pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat că, problema principală care urma să fie soluționată de către instanță în cauza dată a constat în demonstrarea faptului dacă a aplicat sau nu inculpatul lovituri părții vătămate în regiunea capului, cauzându-i leziunile corporale depistate conform raportului de expertiză medico-legală.

Atât în ședința de judecată a primei instanțe, cât și a instanței de apel, faptul aplicării loviturilor de către Bodi Eugeniu părții vătămate Cracea Sevastian nu a fost dovedit prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Indică recurentul că, Bodi Eugeniu a negat faptul aplicării loviturilor părții vătămate Cracea Sevastian, iar din declarațiile lui Cracea Sevastian rezultă că a simțit o lovitură din spate când Bodi Eugeniu îl îmbrâncea pe Gobjila Nikon, în timp ce ultimul stătea într-o parte pe trotuar și fuma. Deci, el personal nu a văzut cine l-a lovit și afirmă că a fost lovit de către inculpat, doar din spusele fratelui său Cracea Valeriu.

Astfel, în opinia apărării, din declarațiile părții vătămate rezultă că Bodi Eugeniu nu putea să-l lovească pe Cracea Sevastian, deoarece în timpul când a simțit lovitura din spate, inculpatul avea altercații cu Gobjila Nikon.

Totodată, Cracea Sevastian a menționat că a simțit o lovitură din spate, dar nu în regiunea capului.

În ședința instanței de apel partea vătămată nu s-a prezentat și nu a fost audiat, iar partea apărării a fost lipsită de posibilitatea de a-i adresa întrebări.

La fel, se constată divergențe esențiale între declarațiile părții vătămate Cracea Sevastian și martorul Cracea Valeriu. Primul a menționat că a simțit o lovitură în spate în timpul când Bodi Eugeniu îl îmbrâncea pe Gobjila Nikon și astfel partea vătămată nu confirmă declarațiile fratelui său Cracea Valeriu că Bodi Eugeniu s-a îndreptat spre el.

Totodată, martorul Cracea Valeriu a dat declarații contradictorii la etapa urmăririi penale și în ședința de judecată.

Susține recurentul că, partea vătămată Gobjila Nikon nu confirmă faptul că Cracea Sevastian a fost lovit de către inculpat, iar din declarațiile lui Guzun Ion rezultă că în timpul când el personal a fost lovit de către Bodi Eugeniu, partea vătămată Cracea Sevastian deja se afla jos fără cunoștință și nu a văzut cine l-a lovit.

Din declarațiile martorului Găugaș Andrian rezultă că Bodi Eugeniu nu i-a

aplicat lovituri părții vătămate Cracea Sevastian, care a căzut jos de sine stătător, lovindu-se la cap, în timp ce inculpatul se afla la o distanță de aproximativ 15 metri de la partea vătămată.

Sușține avocatul că, martorii Marchitan Timofei și Cristofovici Nicolai nu au indicat că anume Bodiu Eugeniu i-ar fi aplicat lovituri părții vătămate Cracea Sevastian.

Mai mult, expertul medic-legist Railean Sergiu declarat că nu este exclus faptul cauzării leziunilor corporale ca urmare a căderii părții vătămate.

Instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, partea vătămată în timpul producerii leziunilor corporale se afla în stare de ebrietate, deoarece a consumat alcool și putea să cadă jos de sine stătător.

În opinia apărării, celelalte probe la care a făcut referință instanța de apel în decizia sa (anunțul telefonic, plângerile părților vătămate, raporturile de expertiză) reprezintă acte procesuale care nu confirmă că anume inculpatul i-ar fi aplicat lovituri părții vătămate Cracea Sevastian sau că avea intenția să-i cauzeze leziuni corporale grave.

Subsidiar recurentul a invocat că, instanța de apel recunoscându-l culpabil pe Bodiu Eugeniu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, a încălcat flagrant art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, admitând astfel, și încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil.

De asemenea, consideră că instanța de apel a individualizat greșit pedeapsa inculpatului în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, prin alegerea pedepsei închisorii, dat fiind faptul că Bodiu Eugeniu nu prezintă pericol pentru societate, este tânăr și executarea pedepsei închisorii l-ar putea influența negativ.

Mai mult, amenda aplicată prin sentința primei instanțe a fost achitată.

10. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului, expunându-se pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale, deoarece judecând cauza, instanța de apel, just a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect a reținut vinovăția lui Bodiu Eugeniu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal.

În același timp, din conținutul recursului, se evidențiază că recurentul, de fapt, î-și motivează contestația prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor însă, motivele de reapreciere a materialului probatoriu, nu se conțin în temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

Concomitent, mai urmează a fi reținut faptul că, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Cu referire la alegația apărării referitor la faptul că instanța de apel nejustificat a examinat cauza penală în lipsa părții vătămate Cracea Sevastian, procurorul a indicat că, instanța de apel în comun cu acuzarea de stat au întreprins toate măsurile ce se impuneau la asigurarea prezenței părții vătămate nominalizate în ședința instanței de apel, răspunsul în acest sens regăsindu-se la filele dosarului 81, 86-89, 92 volumul II.

11. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu

motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Potrivit art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8), 419, 436 alin.(1), (2) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate de apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi, evazivi, reprezintă motiv de casare.

Totodată, potrivit art.101 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Astfel, în caz de admitere a apelului și rejudecării cauzei, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat prima instanță, care cerințe ale Legii au fost încălcate de către această instanță, apoi motivele adoptării soluției date de instanța de apel.

Instanța este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare.

În orice caz, se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință.

Reieșind din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră necesar de menționat că, instanța de apel potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, la examinarea apelului, a audiat în instanța de apel inculpatul (f.d.96 vol. II) și părțile vătămate Guzun Ion și Gobjilă Nicolae (f.d.94-95 vol. II), iar declarațiile părților vătămate Cracea Sevastian și Cracea Valeriu (f.d.34, 213-214, 216-217, vol. I) și martorilor Marchitan Timofei, Găugaș Andrian și Cristofivici Nicolai (f.d.17, 223 vol. I) au fost doar verificate, prin citirea lor.

În acest context Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel a încălcat prevederile art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală nerespectând procedura condamnării inculpatului Bodiș Eugeniu în baza art.151 alin.(1) Cod penal, după ce prima instanță l-a achitat și în special nu sa ținut cont de jurisprudența CtEDO.

Astfel, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor, părților vătămate și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia inculpatul a fost achitat în primă instanță.

Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a părților vătămate și martorilor acuzării solicitați de părți (hotărârile CtEDO Popovici c. Moldovei din 27.11.2007 și Dănila c. României din 08.03.2007).

Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie mărturii acuzatorii, susceptibile să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinutului (hotărârea Spînu c. României din 29.04.2008).

La fel, relevant speței este și cauza CtEDO - Manoli c. Republicii Moldova din 28.02.2017, potrivit căreia Curtea Europeană a statuat că autoritatea responsabilă de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să asculte victimele, învinutul și martorii în persoană și să evalueze credibilitatea acestora (a se vedea, Kashlev c. Estoniei, nr. 22574/08, §§ 48-50, 26.04.2016) și că evaluarea credibilității este o sarcină complexă care nu poate fi realizată, de obicei, doar prin citirea unei înregistrări a declarațiilor, cu atât mai mult în cazul în care sunt avute în vedere doar unele declarații.

În conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, reglementat de art.24 Cod de procedură penală, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sunt separate și se efectuează de diferite organe și persoane.

Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În conformitate cu prevederile art.26 alin.(3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CtEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului.

Curtea Europeană în hotărârea Capeau c. Belgiei din 13.01.2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al art.6 §2 și e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării. Ignorarea jurisprudenței CtEDO și încălcarea prevederilor art.art.24, 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală lezează drepturile inculpaților la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din Convenție.

CtEDO în hotărârea Lüdi c. Elveției din 15.06.1992, a ajuns la concluzia că există o încălcare a art.6 § 1 din Convenție chiar și atunci când proba nu a fost singura care a fundamentat condamnarea, dar instanțele naționale nu au oferit un motiv întemeiat pentru absența martorului.

În hotărârea Fluieraș c. României din 09.04.2013, Curtea a condamnat statul român pentru încălcarea dreptului la un proces echitabil, consacrat de art.6 § 1 din Convenție, ca urmare a condamnării reclamantului fără audierea martorilor, deși acesta fusese achitat de două instanțe inferioare.

Raportând cele menționate la cazul supus judecării, Colegiul penal lărgit

conchide că, în esență curtea de apel a întemeiat condamnarea inculpatului pe o nouă interpretare a declarațiilor a cărui autori (părți vătămate, martori) nu au fost audiați de instanța de apel fiind doar citite, or, instanța de apel urma să audieze pe viu părțile vătămate Cracea Valeriu și Cracea Sevastian, martorii, declarațiile cărora sunt indicate în decizie ca probe în confirmarea vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, dat fiind faptul că prima instanță a emis, pe acest capăt de acuzare, o sentință de achitare a inculpatului.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit consideră că pronunțarea condamnării inculpatului fără audierea martorilor, este contrară cerințelor unui proces echitabil în sensul art.6 § 1 din Convenție.

Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale de condamnare pe probele cercetate de către prima instanță, care a dispus achitarea inculpatului. La fel, instanța de apel a casat sentința de achitare, însă nu s-a expus asupra motivelor reaprecierii probelor contrară celei date de instanța de fond ori a respingerii acestei aprecieri.

Instanța de recurs a constatat, că instanța de apel și-a bazat soluția sa fără să aprecieze fiecare probă în parte și să se expună asupra, veridicității, admisibilității sau a inadmisibilității acesteia. Mai mult, instanța este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să se pronunțe asupra lor cu respectarea strictă a prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. art.24, 26 din Codul de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să solicite audierea inculpatului în instanța de apel și să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

Ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art.24 și 26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În plus, în cazul renunțării procurorului de a prezenta proba cu martorii acuzării, instanța este în drept să aprecieze acest fapt ca renunț la aceste mijloace de probă, nu și să le pună la baza unei decizii de condamnare.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să audieze martorii acuzării prezentați de procuror în prezenta cauză penală, să fie apreciată fiecare probă în parte, și toate în ansamblu, cu expunerea admisibilității sau inadmisibilității probelor, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legislației procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate atât de acuzare cât și cele în scop de apărare și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o

hotărâre legală și întemeiată.

12. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de avocatul Lepădatu Tatiana în numele inculpatului, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui **Bodiu Eugeniu xxxxx** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 05 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

Iurie Diaconu

Ion Guzun